

Retrobaments (36): Joan Rebull i Llambrich

Ara fa dies -i alguns anys, també- que no retrobo Joan Rebull, que l'any passat en va repicar vuitanta en el campanar de la seva vida, a l'Ametlla de Mar (la Cala), on, ara fa cinquanta anys, el 1974, va protagonitzar amb el seu pare, Enric, president de la Confraria de Pescadors i altres homes i dones del poble, reunits a la Comunitat de Veïns de l'Ametlla de Mar (COVE-AMAR), una decidida batalla contra FECSA en el seu intent -finalment aconseguit a Ascó- d'ampliar el parc nuclear amb dos centrals més a l'Ametlla.

El vaig conèixer en aquella època. Era alt, fort, ben guarnit (propietats que manté) per afrontar la vida a la mar, per dedicar-se al sacerdoci i a les lluites socials, per endinsar-se en l'estudi i pràctica de la sociologia als barris de Barcelona (on va conèixer la Marina i s'hi casà), per ampliar món a l'in-

framon del Tercer Món a Nova York (com havia fet anys enrere Ivan Illich, intel·lectual austríac, també sacerdot) i, en fi, el 1980, a les primeres eleccions al Parlament de Catalunya, presentant-se com a cap de llista per Tarragona per Nacionalistes d'Esquerra, on també vam coincidir. Jo el vaig acompanyar en aquella aventura electoral.

Aquell quinquenni de la transició política (1975-1980) ens va posar a prova a tots. El recordo en una d'aquelles primeres reunions a la que vaig assistir, el gener de 1975, a la rectoria del Masroig (Priorat), amb els veterans i fundadors indiscutibles de la protesta nuclear a la Ribera d'Ebre i el Baix Ebre: Joan Carranza, els mossèns Miquel Redorat i Joan Masip, Carmel Biarnés, potser algú altre i el mateix Rebull, l'únic que els ha sobreviscut.

Encara em sembla veure el semblant de gravetat amb què aquests homes afrontaven -com David davant de Goliath- el que els anava a caure a sobre. En aquest cas, el David del poble no va poder aguantar el Màtrix triturador de les companyies elèctriques, que tenien al darrere el poder de l'Estat, la banca, els ministeris, també l'exèrcit (l'energia militaritzada era la perspectiva) i, mal que ens pesi, el suport incondicional de la Generalitat pujoliana, sempre atenta al "servei" de Catalunya.

Uns mesos abans s'havien unit a la protesta, amb documentació fonamentada i divulgació periodística, els companys i amics Pedro Costa Morata, murcià, enginyer de telecomunicacions, i Polotí Santiago Vilanova, que foren, amb el sociòleg navarrès Mario Gaviria, els primers que van desvelar l'estratègia geopolítica de la introducció de

les nuclears a Espanya.

Rebull s'hi implicà a fons: reunions, mitings, col·loquis amb els jerarques energètics, manifestos i manifestacions, com la d'Ascó, l'agost de 1977, on el seu pare va dir, amb la vehemència de la gent del mar, el doble i triple atemptat (ecològic, econòmic i humà) que es perpetrava al curs final de l'Ebre, amb la càrrega radioactiva que baixaria pel riu fins a afectar la pesca, tenint en compte que, al costat de l'Ametlla, ja funcionava, des de 1972, la planta de Vandellòs.

Rebull va escriure sobre tot això, afegint-hi el problema, sobre el qual no s'havia prestat atenció, del que suposava l'explotació dels jaciments submarins de petroli davant de la mateixa costa on les companyies d'aquest sector -com les altres dedicades a incrementar l'oferta energètica- extreien el cru que s'enviava a la Refineria de Tarrago-

Xavier Garcia
escriptor

na. Tot lligat.

Però el que jo no sabia, fins fa deu o dotze anys, és que Rebull ha estat -i és-, també, un pintor fidedigne, entre el realisme i la simbologia que li dona el seu paisatge, de la gent, la mar, el riu i les muntanyes properes que l'acompanyen. Ha pintat en murals escenes de la vida rural i religiosa que es poden veure en ermites, esglésies i centres culturals diversos, refent en art el que la cobdícia humana ha destruït o desdibuïtat.